

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ОСНОВИ ДИЗАЙНУ

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ВИКЛАДАЧА:
Олексюк Марія Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Викладач навчальних дисциплін:
Технологічного практикуму, Безпеки життєдіяльності, Практикуму з художньої обробки матеріалів, Основ дизайну, Етнодизайну, Технології виготовлення виробів з текстильних

матеріалів, Сучасних технік художньої обробки матеріалів, Традицій української кухні та ін.

Контактний телефон викладача 0968105167

Профайл викладача <https://kogpa.edu.ua/uk/golovna/struktura-akademii/humanitarno-tekhnolohichni-fakultet/kafedra-teorii-i-metodyky-trudovoho-navchannia-ta-tekhnolohii/52-struktura/struktura-akademii-vykladachi/199-oleksiuk-mariia-petrivna>

Е-mail викладача oleksjuk.marja@ukr.net

Викладач – автор понад 50 наукових публікацій та науково-методичних праць, у тому числі навчально-методичних посібників, з-поміж них – наукові статті у фахових виданнях України, зарубіжні публікації та ін. Учасник Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів.

Розклад консультацій Очні / дистанційні консультації
(вівторок)

Час проведення 16.00 – 17.00

Місце проведення 96-97 ауд.

Досвід роботи за фахом – 21 рік. Автор понад 50 наукових та науково-методичних праць, у тому числі навчально-методичних посібників, з-поміж них – наукові статті у фахових виданнях України, зарубіжні публікації та ін. Учасник Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Освітній компонент «Основи дизайну» – вибірковий компонент освітньо-професійної програми Середня освіта (Трудове навчання та технології. Інформатика) для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Обсяг курсу – 4 кредити ЄКТС, 120 год.
Підсумковий контроль – **залік**.

МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Освітній компонент «Основи дизайну» в процесі його вивчення формує інтелектуальний і естетичний потенціал особистості педагога, який має уявлення про основні етапи розвитку дизайну, основні напрями, принципи і методи дизайн-діяльності.

Мета курсу – сформувати у майбутніх фахівців якомога ширше уявлення про дизайн-діяльність, не заглиблюючись особливо в будь-яку з областей; виховання візуальної культури, культури споживання речей, прагнення створити цілісне гармонійне середовище життєдіяльності людини.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **мати уявлення** про формування предметно-просторового середовища методами і засобами дизайну.

Завдання курсу:

- озброєння здобувачів вищої освіти необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення дизайн-проектів;
- розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст;
- застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань;
- виховання у здобувачів вищої освіти активності, самостійності, прагнення до творчості;
- художньо-естетичне виховання через власну декоративну та творчу діяльність, розвиток прийомів проектної графіки та моделювання.

Інтегральна компетентність: здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі освіти, професійній педагогічній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності, що формуються у здобувачів у процесі вивчення навчальної дисципліни:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК), що формуються у здобувачів у процесі вивчення навчальної дисципліни:

ФК1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей з трудового навчання, технологій, інформатики, здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК6. Здатність до графічного та вербального опису проекту, розроблення проектно-конструкторської документації, внесення й оформлення змін у зв'язку з корективами, які виникають у процесі реалізації проекту в матеріалі.

ФК7. Здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної грамотності, практичні вміння та навички проектної, конструкторської, виробничої діяльності при розробці об'єктів практичної діяльності учнів.

ФК10. Здатність дотримуватись вимог охорони та безпеки праці, протипожежної безпеки, захисту довкілля.

ФК13. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проектів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.

ФК16. Здатність до творчого процесу: генерування ідей, висування гіпотез, асоціативного мислення тощо.

Програмні результати навчання:

ПРН14. Вміння організовувати та здійснювати керівництво проектно-технологічною діяльністю учнів з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій.

ПРН16. Вміння використовувати програмне забезпечення для аналізу та обробки інформації.

ПРН20. Уміння застосовувати закони науки і техніки у процесі навчальної роботи та проектно-технологічної діяльності.

ПРН21. Знання та розуміння основ графічної підготовки, оформлення креслень, конструювання та моделювання з використанням систем апаратного проектування.

Навчальний контент.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні поняття і визначення теорії дизайну

Тема 1. Вступ. Основні поняття і визначення теорії дизайну. Виникнення, становлення і розвиток дизайну. Види дизайну.

Тема 2. Дизайн-освіта. Творча діяльність дизайнера.

Тема 3. Структура проектної діяльності.

Тема 4. Проектна графіка.

Тема 5. Перспективні зображення в дизайні. Закони перспективи. Лінія горизонту, точка сходження.

Тема 6. Поняття художнього стилю, його напрями, течії, школи. Характерні елементи інтер'єру кожного із стилів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Зміст та напрями дизайн-діяльності

Тема 7. Основні закономірності і принципи композиційного формоутворення в дизайні. Поняття біоніка та інші шляхи пошуку форми. Властивості просторової форми, стилізація-трансформація.

Тема 8. Види і засоби композиції в дизайні. Умови виразності і ясності сприйняття об'ємної композиції. Композиційна рівновага. Центр композиції. Статичність і динамічність.

Тема 9. Основи кольорознавства. Колір у дизайні. Колорит предметного середовища та його роль у людському житті.

Тема 10. Прикладна кольоропсихологія. Сприйняття кольору. Колірна гармонія. Створення композиції, що передає психолого-емоційний стан людини у хроматичній гамі, ахроматичній гамі.

Тема 11. Брендбук та його особливості. Створення фірмових знаків і логотипів. Розроблення елементів фірмового стилю за наданим завданням.

Тема 12. Дизайн одягу та його історично-культурне явище: основні стилі, тенденції розвитку. Етнодизайн в колекціях одягу сучасних модельєрів.

Тема 13. Композиційні особливості функціонально-просторової організації об'єктів ландшафтного дизайну.

Тема 14. Дизайн середовища. Використання біосфер у дизайні. Історія розвитку ландшафтного дизайну. Основні поняття. Стилi садового дизайну.

Тема 15. Основи WEB-дизайну.

Тема 16. Дизайн меблів та інтер'єру. Характеристика стилів та особливості їх конструкцій.

Тема 17. Дизайн екстер'єру.

Тема 18. Розробка та виконання творчого дизайн-проєкту.

Тема 19. Проєктування та виготовлення виробу, його презентація.

Передумови для вивчення дисциплін:

Переквізити: (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): з дисциплін «Художнє проєктування», «Нарисна геометрія та креслення», «Декоративно-ужиткове мистецтво». Вміння створювати композиції на площині, у просторі під час художнього проєктування за власним задумом у різних видах дизайну. Здобувачі вищої освіти ознайомляться з художньо-проєктною діяльністю в різних сферах життєдіяльності, видами дизайну за принципом – від загальних закономірностей художнього проєктування до поетапного виконання творчого проєкту.

Методи навчання. Лекція, розповідь, пояснення, бесіда; інструктаж, лабораторні роботи; метод ілюстрацій і метод демонстрацій; мультимедійні презентації, творчі проєкти; розв'язання програмних завдань, самостійна робота.

Методи контролю. Письмовий звіт до лабораторної роботи та самостійна робота, усне опитування, виконання дизайн-проєктів, презентація робіт, тести.

Підсумковий контроль. Залік.

Технічне й програмне забезпечення (обладнання).

Робоча навчальна програма дисципліни (силабус). Плани лекцій. Тематика, плани та інструкції лабораторних робіт. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять. Методичні рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з опанування навчального матеріалу. Дидактичний інструментарій із забезпечення навчальних занять (таблиці, схеми). Презентації та літературні джерела з навчальної дисципліни. Зразки студентських виробів. Пакети завдань для здійснення контролю: питання до заліку, тестові завдання за самостійно опрацьованим навчальним матеріалом. Електронні версії інформаційного забезпечення.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять.

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними особистими дослідженнями.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Зарахування результатів неформальної освіти. Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-neformalnu-osvitu.pdf), може бути здійснено зарахування окремих компонентів навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за відповідною заявою здобувача вищої освіти. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Білодід Ю.М. Основи дизайну [Текст]: навч. посібник / Ю. М. Білодід, О. П. Поліщук. Київ: ПАРАПАН, 2004. 240 с.
2. Вороніна М. Обґрунтування педагогічних умов розвитку творчих здібностей майбутніх дизайнерів одягу [Текст]: спеціальна освіта. *Вища школа*. 2017. №10. С.51-59.
3. Даниленко В.Я. Основи дизайну. Київ: ІЗМН, 1996. 150 с.
4. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну [Текст]: підручник для студентів ВНЗ. – 2-ге вид., випр. та доп. Київ: Кондор, 2007. 489 с.
5. Лебедев Д. Дизайн та сучасна загальноосвітня школа: З досвіду впровадження дизайн-освіти в школах індустріально-розвинених країн. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2010. №11-12(80), лист-груд. С.48-53.

6. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну [Текст] : навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-е вид. Київ : Слово, 2010. 170 с.

7. Основи графічного дизайну : [метод. реком. профільн. навч. до проведен. занять з уч. 10-11 кл. загальноосв. навч. закл. / упоряд. І.В. Савенко]. Полтава : ПДПУ, 2007. 68 с.

8. Слабко В. Дизайн у структурі професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя трудового навчання : Освітні інновації. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2011. №1(81). С.36-40.

9. Холмянський Л. М. Дизайн [Текст] : проб. навч. посібник для 5-7 кл. серед. шк. / Л. М. Холмянський, О. С. Щипанов. Київ : Освіта, 1992. 208 с.

Додаткова:

1. Денищук В. Сутність і напрям використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі профільного навчання при формуванні знань та вмінь з «Основ дизайну» [Текст] : Розділ V. «Основні аспекти професійної підготовки фахівців» / В. Денищук ; наук. керівник Білосевич І. А. // Студентський науковий вісник [Текст] : наукові статті / за заг. ред. В. Є. Бенери. Кременець : КОГП ім. Тараса Шевченка, 2014. Вип. 10. С.184-186.

2. Овчиникова Р. Ю. Дизайн в рекламі. Основи графічного проектування [Текст] : навч. посібн. для студентів вузів / під ред. Л.М. Дмитривої. Харків: Світ, 2010. 239 с.

3. Савенко І. Дизайн-освіта в Україні [Текст] : історичні засади становлення. *Трудове навчання*. 2014. №10, жовтень. С.11-13.

4. Трофімчук В. Етапи виконання дизайн-проекту старшокланиками на уроках трудового навчання : методика. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2011. № 9 (89). вересень. С.19-23.

Інформаційні ресурси

1. Електронний підручник. Основи дизайну 11 клас
<http://metodportal.com/node/16776>.

2. Освітній простір України.
<http://journals.pu.if.ua/index.php/esu/article/view/1470>

3. Основи дизайну на уроках.
https://www.google.com/search?q=Основи+дизайну&rlz=1C1A0HY_enUA766UA766&ei=S-1eXvL1H8v66QT5oJfIAw&start=20&sa=N&ved=2ahUKE

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://elibrary.kubg.edu.ua/884/1/%D0%9E_Konovalova_KKUIBG_IM.pdf

2. <http://library.nakkkim.edu.ua> - електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (ресурси вільного доступу, електронні журнали, сайти бібліотек).

3. <http://elib.nakkkim.edu.ua/> - репозитарій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв України.

4. <http://pidruchniki.ws/> - Бібліотека українських підручників.

5. <http://www.nbu.gov.ua> - сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

6. www.nibu.kiev.ua – Національна історична бібліотека України.